

Uchwała Nr V/12/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 31 stycznia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LXXII/525/2024 Rady Miejskiej w Kcyni z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) oraz art. 20a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr LXXII/525/2024 Rady Miejskiej w Kcyni z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Kcyni podjęła w dniu 11 stycznia 2024 r. uchwałę Nr LXXII/525/2024 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 (dalej uchwała). Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy 16 stycznia 2024 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 31 stycznia 2024 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Mając na uwadze treść uchwały Nr XXV/59/2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, pismem o sygn. RIO-KA-4010-V-5/2023 z dnia 23 stycznia 2024 r. pełniący funkcję Burmistrza Kcyni - Pan Wojciech Niemczyk oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Kcyni - Pan Jan Kurant, zawiadomieni zostali o terminie posiedzenia Kolegium. Przedstawiciele jednostki poinstruowani zostali również o przysługującym im prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie w terminie do dnia 29 stycznia 2024 r., a także o możliwości uczestnictwa w posiedzeniu

Kolegium. Przedstawiciele jednostki w wyznaczonym terminie złożyli wyjaśnienia, natomiast nie zgłosili chęci uczestnictwa w posiedzeniu Kolegium.

Działając na podstawie art. 10 ust. 1-2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) Rada Miejska w Kcyni w dniu 11 stycznia 2024 r. określiła wysokość rocznych stawek podatku od środków transportowych na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 (§ 1 oraz załączniki Nr 1-3 do uchwały). Wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Gminy Kcynia (§ 2 uchwały). W § 3 ust. 1 uchwały określono, iż uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, natomiast w § 3 ust. 2 uchwały, że uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2024 r. Przedmiotowa uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 18 stycznia 2024 r. pod pozycją 575.

Uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w sprawie podatków i opłat lokalnych stanowią przepisy prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.). O zakwalifikowaniu danej uchwały do katalogu aktów prawa miejscowego decyduje fakt, że jest to akt o charakterze generalnym, odnoszący się do mieszkańców, których dotyczą uregulowania tej uchwały.

Zgodnie z brzmieniem art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Ustęp 2 przytoczonej normy prawnej określa, że zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa.

Na poziomie ustawowym problem ten został uregulowany w art. 4 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). W art. 4 ust. 1 tejże ustawy określono, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Mając na uwadze obowiązujące orzecznictwo sądów administracyjnych przez podjęcie uchwały w sprawie podatków i opłat lokalnych rozumieć należy zarówno sam fakt jej głosowania przez radę, jak też jej należyłą publikację. Dopiero spełnienie obu tych warunków stanowi, że dany akt normatywny wszedł do porządku i obrotu prawnego (por. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2014 r. II FSK 1677/12).

W art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych określono, że w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Zgodnie z brzmieniem art. 5 tej ustawy przepisy nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Ze względu na fakt, że podatki i opłaty lokalne dotyczą jedynie danej jednostki samorządu terytorialnego, a więc wydawane są w interesie lokalnym w odniesieniu do nich nie ma zastosowania art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych

aktów prawnych (por. Wyrok NSA z dnia 14 czerwca 2011 r. II GSK 632/10). Skoro więc akty prawa miejscowego nie mogą wchodzić w życie z dniem ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym, to bez wątpienia nie mogą one mieć również wstecznej mocy obowiązującej, o której mowa w art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w pełni podziela pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony w przywołanym wyroku z 14 czerwca 2011 r., iż obowiązek wprowadzenia *vacatio legis* do aktów normatywnych wynika z zasad: bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych czy ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Mając na uwadze powyższe Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy wskazuje, że akty prawa miejscowego wchodzi w życie, zgodnie z dyspozycją art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Uchwała Nr LXXII/525/2024 Rady Miejskiej w Kcyni z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego pod pozycją 575 dnia 18 stycznia 2024 r. Zatem podjęta uchwała mogłaby wejść w życie z dniem 2 lutego 2024 r., a nie jak określono w § 3 ust. 2 uchwały z dniem 1 lutego 2024 r., co w sposób istotny narusza zapisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych.

Ponadto, Kolegium Izby wskazuje, iż na 2023 r. Rada Miejska w Kcyni nie podjęła uchwały w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych, natomiast stawki podatku od środków transportowych na 2022 r. zostały określone uchwałą Nr XXXVII/293/2021 Rady Miejskiej w Kcyni z dnia 28 października 2021 r., a uchwała ta została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 4 listopada 2021 r. pod pozycją 5390. Uchwała ta była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 17 listopada 2021 r. i została uznana za podjętą bez naruszenia prawa.

Jednocześnie Kolegium Izby wskazuje, że z przepisu art. 20a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy będą miały zastosowanie jedynie w przypadku niepodjęcia uchwały na dany rok do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy. Jeżeli natomiast organ spóźni się z uchwaleniem stawek (nieważne z jakiej przyczyny) i będzie chciał to zrobić w roku podatkowym (po dniu 1 stycznia), a tak jest w niniejszej sprawie - uchwała z dnia 11 stycznia 2024 r. - to ze względu na przepisy art. 20a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie jest do tego uprawniony. Stosuje wówczas stawki z uchwały obowiązującej w roku poprzedzającym rok podatkowy (*vide*: Wyrok WSA w Krakowie z dnia 20 grudnia 2012 r. sygn. akt I SA/Kr 1393/12, Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 4 sierpnia 2016 r. sygn. akt I SA/Ol 311/16).

Pogląd ten podziela osoba wyznaczona z dniem 25 stycznia 2024 r. do pełnienia funkcji Burmistrza Kcyni oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Kcyni, czemu dali wyraz w złożonych wyjaśnieniach z dnia 26 stycznia 2024 r. (pismo RF.3032.6.2024).

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy stwierdza, że uchwała Nr LXXII/525/2024 Rady Miejskiej w Kcyni z dnia 11 stycznia 2024 r.

w sprawie w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 jest nieważna w całości, gdyż w sposób istotny narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych oraz art. 20a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodniczący kolegium
Daniel Jurewicz